

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ, ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ವರ್ಡೆಯವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

Short Notice Questions and Answers

Penal Interest charged on Takkavi and Land Development Lands

35. SRI K. H. HANUME GOWDA (Hassan).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) the rate of interest charged by the Government on Takkavi and Land Development Loans taken by the Ryots from the Revenue Department ;

(b) the rate of penal interest charged on the instalment due which is not paid in time ;

(c) the rate of percentage of ordinary and penal interest on the overdue loan instalment ;

(d) whether it has come to the notice of the Government that the penal interest is being collected from the ryots who are unable to pay the loan instalment in time due to failure of sufficient rainfall in time and failure of crops in that year ;

(e) if so, the nature of relief proposed to be provided by the Government to such ryots ?

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) $8\frac{1}{2}$ per cent.

(b) 10 per cent.

(c) $18\frac{1}{2}$ per cent.

(d) No.

(e) During the period of failure of rain or failure of crops for any other reasons penal interest need not be paid on the loan instalments which are kept in abeyance. But, ordinary interest has to be paid. Except during this period except in cases of loan instalments is kept in abeyance, penal interest will be charged on the overdue loan instalment amounts.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಆರ್ಡಿನರಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಎಂಟೂವರೆ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್, ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹತ್ತು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಹದಿನೆಂಟೂವರೆ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಆರ್ಡಿನರಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ಗಿಂತ ಈ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ — ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿದರು ಆತನಿಗೆ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನಗೆ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ. — ಸ್ವಾಮಿ, ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಾಗ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಾಗ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕಟ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅನಾಹುತ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅವರು ತಲೆಎತ್ತಿ ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೋದಕಡೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ತಾವು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಅವನ ಆಳು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಏನಿವಾಸ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಗೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಆತ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದೇ ಹೋದರೆ ಇಡೀ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಿದರೂ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏನಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ರೈತನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ರೈತರು, ನಮ್ಮ ತಾತನವರು ರೈತರು, ನಾವು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ರೈತರೇ. ಆದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲೋ ಮೂರು ದಿವಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕಂಪ ಇದೆಯೋ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಾಲ, ಅದು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ತಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಸ್ವಾಮಿ, ರೈತರು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಹೌಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜದರ್ಶಿರತಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಜಿ.ಒ. ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಮನೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ಸಾಲಗಳಿಗೂ, ಇದಕ್ಕೂ ವೆತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತುಬಡ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ತಿಳಿದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ, ತಕಾವಿ ಸಾಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಾಲವಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಏನಿವಾಸ ಬೇಡವೆ ? ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಸಲು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಲಿ, ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲದ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳೂ ಒಂದೇ ತರಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದೊಂದು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡ್ತಿ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸಲು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಬಡ್ತಿ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ೧೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಲದ ಬಡ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಏನಾದರೂ ಎತ್ತು, ಅಥವಾ ಹಸು ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅವನು ಮುಂದೆ ತಲೆಎತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವೂ ಕೂಡ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ನಾವು ರೈತರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ತಾವು ಆ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಸೈಪಲ್ ಆಗಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ನಮಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಮಗೆ ಅಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿರುವವರು ನೋಡಿರುವವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳು ೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದೇರೀತಿ ಈ ಬಡ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹಾಯಕತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ತಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಂಪಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬಾವಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಇರುತ್ತವೆ, ಬಾವಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನೀರು ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅವು ಸತ್ತುಹೋದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನವಗೇನೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಎತ್ತು ಸತ್ತುಹೋಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಬೇಗನೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೇ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವಸೂಲಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬಡ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾಕಿರುವುದು. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀರು ಬೀಳದಂಥ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀರು ಬೀಳದೇ ಇರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ಗಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಕೇಸ್ ಗಳು ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕಿ ೨-೩ ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಎಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ; ಆದರೆ ವಿವರ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ೧೭-೧೯೭೨ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ತೆಗೆದಂಥ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ವಿವರ ಕೇಳಿದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ.—ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಆಸಲು ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಎರಡರ ಮೇಲೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ರೈತ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಕ್ರ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವುದು ಇದೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಅಸಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆಸಲು ಬಡ್ಡಿ ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಯವರೂ ಹಾಕುವ ವಿಧಾನ ಅದು. ನಾವು ಹೊಸ ವಿಧಾನ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಗಲೇ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರಾದರೂ ತೊಂದರೆಪಟ್ಟಿರುವವರು ಆಸಲು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ first he will adjust that money towards the penal interest ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ರೈತರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂರು ನಾನೂರು ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೈತ ೧೦೦-೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೬೦೦, ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಮಿನೀಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿರುವವರು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಲು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆಸಲು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ರೈತರಿಂದ ನೀವು ಮೊದಲು ಭರವಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುವವರೆಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ಮಾಯಿದೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಸಾಲಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ವಜಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸಫಿಷಿಯಂಟ್ ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬರಬಹುದು. ನಾವು ನೀವು ಡೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಣ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ. ಅದು ನಿಮ್ಮದೂ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮದೂ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಂತದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಪರೀತ ಉಬರಾಲಿಟ ತೋರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕ್ಯುಪ್ರೆಟಿಯನ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ we will seriously consider the question of waiving the penal interest.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸಾರಿ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಜನವರಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾರ್ಚ್ ತನಕ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ೧೯೭೬ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಯಾರು ಅಸಲು ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ.

SRI D. DEVARAJ URS —In principle, it will be a wrong step. In one known area so many people are in difficulty. I do concede that. But I do not think issuing a general order will be a proper thing. What will be the position? What will be the implication? ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೋ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಏನುಮೋದರಿಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ಅವರು ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ೬ ತಿಂಗಳು ಟೈಂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಹೇಳಬಿಟ್ಟರೆ ೬ ತಿಂಗಳಾದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ೬ ತಿಂಗಳು ಟೈಂ ಎತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಡಿಲ ಬಿಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಮಂದಿ ಕಷ್ಟಸುಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸಾಲ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಇರುವವರು ಇರಬಹುದು. Lethim say that in a month he is going to see that hundreds of people in this constituency or taluk or area are willing to shell down the principle and the normal interest. Then I will ask the officers to recommend to the Government the waiving of the penal interest and Government will consider it sympathetically.

MADAM SPEAKER.—Question hour in over.

QUESTION FOR ANSWERS ON THE DAY (But not taken up)

Kunning of Brothels in Some Hotels

629. SRI H. LINGAREDDY (Kurugodu) —Will the Chief Minister be pleased to state —

(a) whether it has come to the notice of the Government that several hotels in Bangalore are running brothel houses ;

(b) whether Government have strictly implemented the Suppression of Immoral Traffic Act in respect of such hotels ?

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) Yes, Some Hotels are known to be letting their premises for prostitution.

(b) Yes. Frequent raids are being conducted by Police and cases under S.I.T. Act are booked.